

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

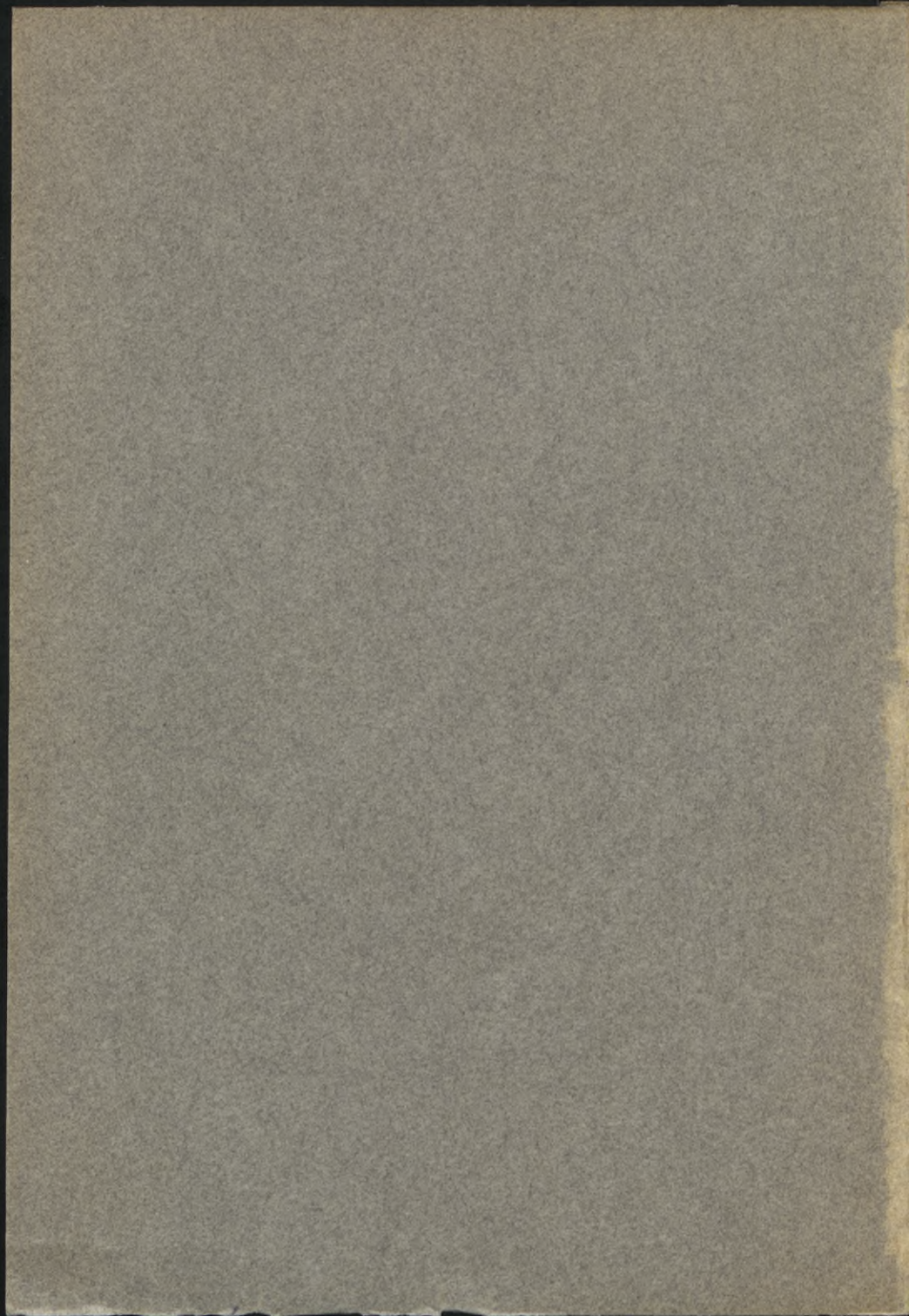
UPPSALA
UNIVERSITET

Ch. L. L.

Konst och kärlek

1891.

(Pr.) Lätt.
Sv.

NOVELLBIBLIOTEKET

V.

“KONST OCH KÄRLEK”

EN NUTIDSHISTORIA

UR STOCKHOLMS ARTIST- OCH «HÖGRE VERLD»

AF

L. von H.

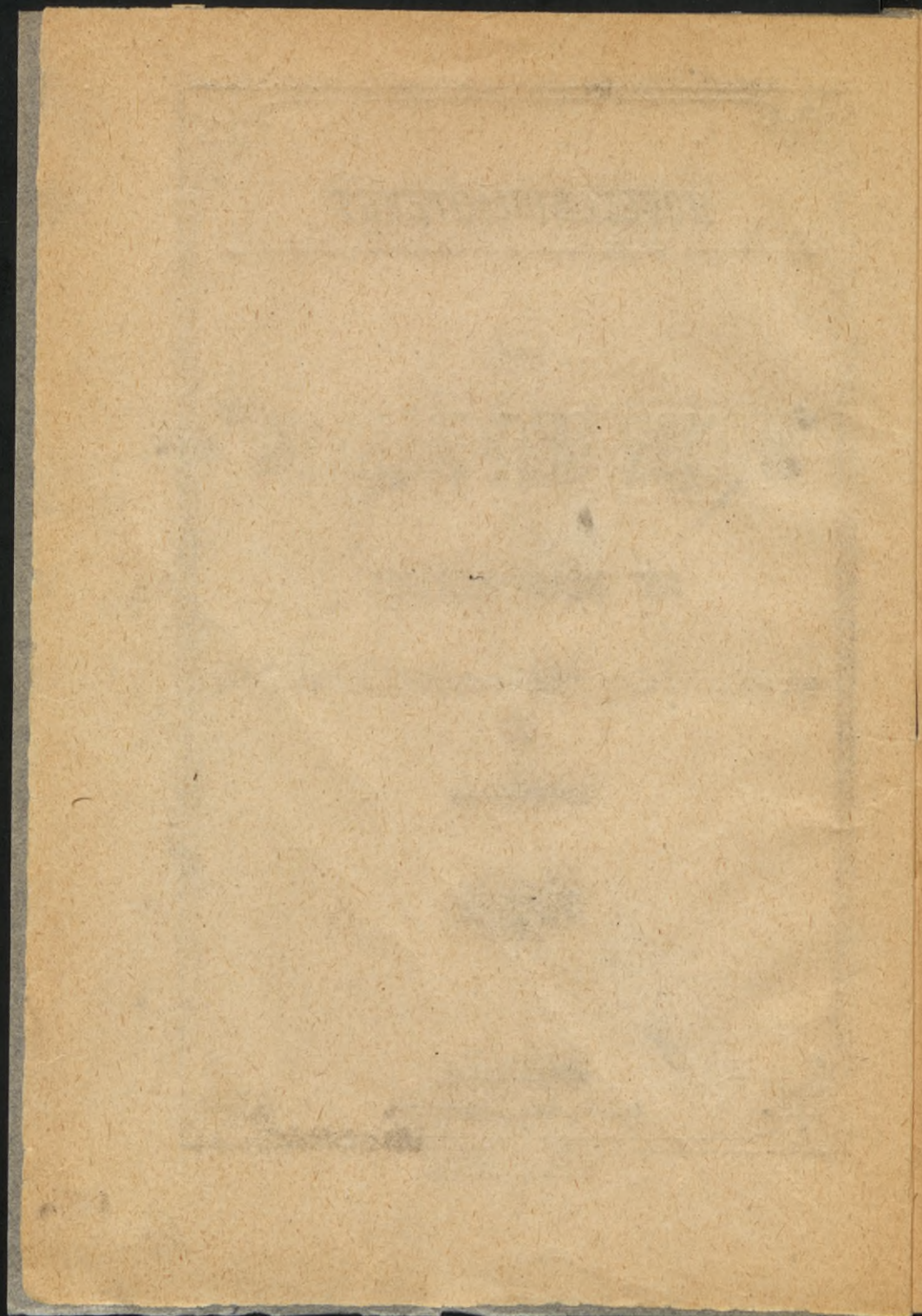
STOCKHOLM

NYA BOKTRYCKERIET, 1891.

Pris 30

10. 41 / 29

Konst och kärlek

En nutidshistoria

ur Stockholms artist-^{er} och
"högre värld"

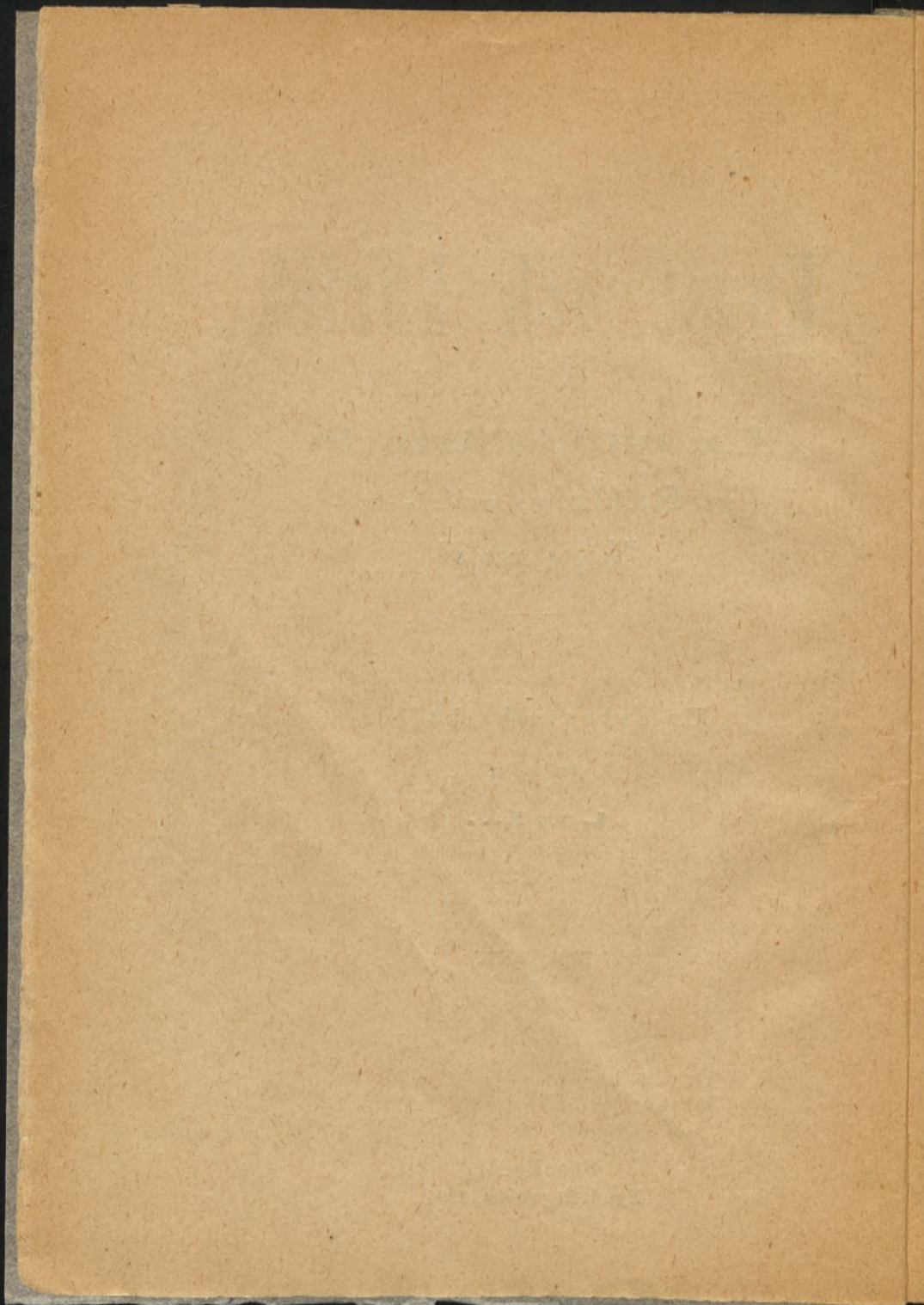
Ur autentiska källor

tecknad af

L. von H...

Stockholm
Nya Boktryckeriet, 1891.

Konst och kärlek.

En nutidshistoria ur Stockholms
artist- och "högre värld"

af

L. von H

I.

Rådman Dahlén satt en afton på vårsidan 1891 som vanligt temligen beskänkt på Café du Boulevard i Stockholm tillsammans med ett kotteri vänner. Den gode rådmannen, som är lika känd för sin duglighet som ransakningsdomare som för sin brutalitet mot källarflickor och poliskonstaplar, var i qväll allvarssammare än vanligt.

— Hvad går åt dig, bror Dahlén, frågade direktör Samuel, en veritabel judetyp med små plirande ögon. Du ser ut, som om du skulle lifdöma en oskyldig.

— Håll käften, Moses! Du vet inte hvad som kan försiggå i en domares hjerna.

Notarien Svalander, som hyste en ovanlig vördnad för Dahléns förmåga, om han än icke kunde försona sig med hans lif i öfrigt, inföll en smula blygt:

— Har häradshöfdingen onda aningar nu igen?

— Det är inte utan. Det är en märkvärdig instinkt man får genom mycket umgänge med elände af olika art.

— Ja, jag mins, återtog Samuel, att du kort före katastrofen i Handelsbanken en qväll, då du mötte Nyström, sade: "Så'na der herrar får jag snart att göra med, det känner jag".

— Nå, spädde jag inte sant? Häktades inte Nyström tre dagar senare?

— Jo visst. Men hvad anar du nu?

— Det vete f-n! Men skandaler blir det.

— Apropos skandaler -- har du hört det här kucklet mellan Helène Artman och löjtnanterna von Rosmarin? sade en liten svartmuskig grosshandlare.

— Löjtnanterna? frågade kapten Blumenstråle.

— Jo, jo mensann! Först mötte hon löjtnant Charles hos en kopplerska vid Skeppargatan och hade små ömma supéer hos Jones. Men se'n Charles reste till München, har hon uppväckt löjtnant Rénés ömma låga.

— Den tusande djäveln har då alltid varit galen, inföll ryttmästaren de Troupeau, en af de för framsparkning bestämda hästgardesofficerarne.

— Håll du truten, röt rådmän Dahlén. Du har väl inte just varit något dygdemönster sjelf! Hur många små Troupeau'er har du exempelvis löst in med procentarpenningar?

Ryttmästaren flög upp.

— Förbannade bracka! Lefde vi i ett land, der en ordentlig karl finge skipa rättvisa sjelf, så skötes du ned som en hund.

Rådmannen hänskrattade.

— Som man ropar i skogen, får man svar. Tala du för resten inte om att skipa rättvisa med en gammal domare. När du t. ex. för åtta dagar sedan satt i krigsrätt, så dömde ni som ena åsnor.

Ryttmästaren slet till sig sin kappa och sin mössa samt gick, skramlande med sabeln.

— Våra officerare äro ena lustiga kurrar, tyckte notarien.

— Säg as, menade rådmannen. Någon moral ha de inte, och det märks också tydligt, att de inte ha någonting annat att göra än förföra och rymma med värdshusmamseller och cirkusdamer.

— De ha naturligtvis inte råd att som du, bror Dahlén, hålla sig med "hushållerska", eller hvad tror du? inföll juden Samuel.

De öfriga skrattade.

Dahlén tog en djup klunk ur sin med dubbla ransoner sprit bemängda toddy.

— En jude behöfver ingenting i den vägen -- han hjälper sig sjelf. Det är pillich und schnigt und så blir man so armschtark, replikerade han derpå.

Juden var stukad, helst de öfriga skrattade af full hals.

I detsamma slog klockan tolf.

— Mer supanmat, kommenderade den tjocke grosshandlaren.

— Klockan är tolf, upplyste uppasserskan.

— Förbannade l—r, röt Dahlén, om det inte fins någon löjtnant att rymma med, kan du väl vara hygglig och servera ändå, skrek han. Tror du vi tillhöra fiskus Bergströms bönhasar? Hit med toddar bara!

Det fans ingenting annat att göra. En af rättvisans värdare satte sig öfver lagen här, liksom han nog senare skulle göra det på gatan -- hvarför skulle man då här respektera den?

Toddarne kommo.

— Jaså, fru Artman är ute med löjtnanterna också. Det är inte länge sedan jag såg henne ute med den lille f. d. grosshandlaren, f. d. redaktören, numera husjobbaren Rullén.

— Apropos Rullén, inföll Svalander, som tjenstgjort i Öfverståthållare-embetet, så blef han för ett par tre år sedan lagsökt för hyra och möblemang, som han i några kärleksfulla ögonblick anskaffat åt Anna S—g vid Operan.

— Äh fan, utlät sig Dahlén.

— Dagsens sanning, svarade Svalander. Jag har sjelf som t. f. aktuarie haft papperen om hand.

— Hübsche Kinder, sa' fan om ankungarne.

— Ha, ha, ha!

— Men under alla förhållanden har lilla Heléne varit ganska bra i fläkten de senaste åren.

— Jo jo men sann! Det är ett litet intrigstycke hela menniskan. Det var väl bra nära för ett par tre år sedan, att hon gifvit sin man på båten och blifvit fru Geber, sade Samuel, som åter blickats.

— Men den gången var juden som vanligt framme, afbröt Dahln, som syntes ha föresatt sig att bringa Samuel till full ilska.

— Ett kokett stycke är hon, tyckte Svalander.

— Vid teatern, der hon ju haft mycken framgång, har hon lagt ut krokur för lite hvar. Men mest har hon haft smak att fånga borgerliga guld-fiskur. Så t. ex. allas vår Joppe . . .

— Alltså en jude till, inföll Dahln. Fan hvad hon haft smak för Israels plattfotade barn!

Nu var Samuels tålmod slut och med en sötsur grimas bröt han upp och tog afsked.

När han gått, blef Dahln genast försonligare stämd.

— Ni kan ge er fan på, sade han, att den historien med René von Rosmarin kommer att få följder. Men det är synd om begge kräken. Hon trasslar naturligtvis fast honom utan att beräkna, att hans högfärdige far, generalen, öfverstekammarherrn och baron, för att inte tala om ännu högre personer, som sjelfve "uppmuntra konsten" med sin kärlek, skall sätta hela sin förmåga i rörelse för att göra hela historien om inte, ifall det skulle bli något mer än ett vanligt galanteri.

— Jojo, menade grosshandlaren.

Nu kom uppasserskan tillbaka för att mana herrarne att gå. Hade inte Svalander känt med sig, att han fått nog, hade nog Dahln än en gång utgjutit sin grofhet öfver flickan. Nu vände sig hans dåliga humör mot Svalander, som fick epitetet padda, krukur, s - tstöfvel m. m.

Emellertid sökte man reda på öfverrockarne och gick, så godt man kunde.

II.

I Restaurant Cadier vid Jacobstorg gick en sömnig kypare och såg oupphörligt på klockan. Allt emellanåt lade han örat till dörren för det enskilda rum, som gränsade till förstugan. Vid ett tillfälle togs dervid hans uppmärksamhet strängare än vanligt i anspråk, och man kunde tydligt iakttaga, att derinne försiggick något som särskildt intresserade honom.

Plötsligt utkom från skänkrummet en medelstor svartmuskig karl.

— Hvad? röt denne. Står du och lyssnar, ditt förbannade få? Är du inte så källarvan, att du vet, att en kypare får ana allt, men aldrig utforska något?

Dermed grep han kyparen i nacken och slängde honom bort öfver förstugan. Kyparen halkade på mosaikläggningen och föll.

I detsamma utträdde ur det enskilda rummet redaktör Rullén.

— Hvad är det för uppspassning här? sade han till den svartmuskige herrn, som ödmjukt bugade sig. Här har jag ringt en längre stund utan att någon kommer. Är det på det viset, ni tänker förvärfva er kunder, så lär ni väl inte bli synnerligen gammal.

— Excusez moi!

— Excusera mig hit och excusera mig dit! Skaffa nu bara lite champagne åt oss.

— Men... men, klockan är redan öfver tolf.

— Nå, än se'n! A' vi inte i en chambre séparé?

— Åh, herr redaktör!

— Raska på då, packåsna!

I detsamma stack en liten qvinna ut hufvudet genom dörren.

— Jag kommer, söta Heléne, sade Rullén. Jag

har nu äntligen fått källarmästaren här att servera lite mer champagne.

Han gick in och slöt dörren efter sig.

— Ser du, sötunge, sade han, man får hålla de der åsnorna så kort som möjligt.

Hon kröp sjelfsvåldigt upp i hans knä och gaf honom en kyss.

— Du är en guldgosse, lille Rullén, men du börjar allt bli gammal.

— Hm! Det vet jag visst! afbröt han stolt. Kan jag inte tillfredsställa en qvinna?

— Jo, hos Hallberg, replikerade hon och sprang ut på golfvet.

Rullén tog efter henne.

Nu kom den svartmuskige sjelf in med iskyld champagne.

— Bra källarmästare! Ni tycks verkligen förstå er konst!

— Ah, monsieur!

— Allez! kommenderade Rullén, som tyckte, att källarmästaren sysslade väl länge med uppdragningen.

Källarmästaren bugade sig och gick.

I sjelfva förstugan mötte honom en ung man i hästgardets uniform. Det var René von Rosmarin.

— Är fru Artman här?

— Nej, hr grefve, svarade källarmästaren.

— Jo, säger jag, röt officeren. Hon är här.

— Nej hr grefve!

— Nå, hvem är der inne?

— Två dansörer från operan och ett par judar, ljög källarmästaren.

— Godt!

— Men hur har herr grefven kommit in? Porten är stängd.

— Guld öppnar alla dörrar.

— Visst inte, hr grefve.

— Nå, då har mera guld stängt dem, sade löjtnanten och gick ut i trappan.

— Lita på det, unge valp, sade källarmästaren på franska.

— Sade ni något?

— Nej, herr grefve.

— God natt!

— God natt!

— Min gud, det var René, sade fru Heléne Artman till Rullén. Hade han fått reda på mig, så hade vi varit förlorade.

— Du lilla kokett, jollrade Rullén och tillät sig de närgångnaste smekningar. Har du nu också "kärat ner" den der pojkvasken. Kanske du tänker på hans mormors amerikanska millioner. Ja, hin vetel!

— Nå än se'n? Det blir ju dig, lille puttefnasker, lite billigare.

Rullén skrattade torrt.

— Du tänker alltså taga reda på lille René? Men akta dig bara för gamle generalen. Den är inte att leka med. Han är dum, högfärdig och fördumsfull. Och dessutom har han bakom sig alla hofvets fördomar.

— "Liebe bricht Eisen," reciterade fru Heléne med en kokett knyck på nacken, en af dessa knyckar, som man lärt sig beundra på dramatiskan, der hon hade slynfacket för sig reserveradt.

— Vet du hvad, Rullén lille? Kalle Graaf har skrivit en ny roll åt mig. Men få se, om jag någonsin kommer att spela den.

— Hur så?

— Jag är så sjuk och svag.

— Svag för vackra karlar, ju!

Rullén gjorde försök att se söt ut.

— Nå än se'n? Tror du inte, jag räcker till.

— För alla utom Vicke...

— Gissadt...

Det kom ett moln af tungt allvar öfver hennes lilla friska, ungdomliga ansigte.

— Vicke, suckade hon. Jag är nästan rädd att gå hem.

— Slår han dig?

— Om han gör?... I går morse fick han inte sin vilja fram... Fy, en sådan "vilja"!

— Som Frippe?

— Precis! ... Och så kastade han en vattenkaraff i sängen och för lite sedan slog han mig i hufvudet med stöfvelknekten.

Pendylen slog half tre.

— Jag måste gå, fortsatte Heléne.

— Vi ta ett rum på Germania.

— Nej, för guds skull! René kunde se oss. Jag är säker på, att han ännu går här ute. Går jag ensam, skall han inte känna igen mig, men är du med, så misstänker han!

— Ha ha ha! hänskrattade Rullén.

— Söta lille Rullén! Var nöjd nu för i qväll.

Hon gaf honom en kyss.

— Förstör inte min framtid!

I full extas grep han den späda varelsen och drog henne till sig.

— Heléne!

Hon log ett bedårande leende och sträckte sin hand mot gaskronan.

Då visade sig källarmästaren i dörren.

— Tölp, röt Rullén, på en gång afkyld.

— Herrskapet måste gå...

— Ja, ja; sade Heléne. Men jag först och i sällskap med en kypare.

— Som frun befaller.

Rullén kunde ingenting säga.

— Låt gå, mumlade han.

Källarmästaren lemnade fram en nota på närmare 40 kr. Rullén tittade på den, ansigtet förlängdes betydligt och han förde handen till plånboken.

Heléne hade redan fått kappan på sig och ordnade som bäst luggen under den lilla koketta hatten.

Rullén liqviderade med en sötsur grimas.

— Adjö, Rullén lille, sade Heléne skälmskt. Nu är jag färdig. Du stannar vördnadsfullast på femtio stegs afstånd.

Men Rullén hade efter åderlåtningen ingen häger för skämt.

III.

Löjnant René hade vid en af Klaragatorna för kort tid hyrt en lugn och stilla dublett. Här arrangerade han sina kärleksmöten.

Dagen efter det i föregående kapitlet skildrade mötet stannade en hyrvagn utanför porten till huset i Klara, och en liten välväxt, beslöjad dam trädde ut.

Hon trippade med lätta steg uppför trappan och knackade på ett bestämdt sätt å ena dörren. Hon väntade en half minut, innan dörren öppnades. En ung smärt man med ungdomliga, nobla drag kom emot henne.

— Så sent du kommer, älskade Heléne, sade han och tryckte hennes hand.

— Omöjligt förr, min älskling, svarade hon och kastade tillbaka floret.

Han kysste henne passioneradt.

Derpå drogo de sig in i rummet.

En taklampa med gulgrön skärm spred öfver det lilla kabinettet ett trolskt skimmer.

Heléne slog sig ned i chaislongen.

Han sköt fram en stol och satte sig ned bredvid henne.

— Så dyster du ser ut!

Hon suckade endast, och han slog sin arm om hennes lif.

— Hvad har händt, älskling?

Hon suckade ånyo.

— Jag kan inte bli din, älskade René, sade hon och slog armarne om hans hals.

— Hvarför? frågade han. Hvarför?

— Åh, du vet inte . . . du vet inte, hur elaka människorna ä', klagade hon. Du vet inte, hvilka förebråelser man gör mig, hvad man beskyller mig för!

— Hvad frågar jag derefter! Var bara lugn, min älskling! Du är min hela lycka, du skall, du måste bli min — min för hela lifvet. Vill du det Heléne?

— Ack, René!

Helené spelade den högsta lycksalighet och smekte hans aristokratiska hufvud.

— Men min man? Hur skall jag kunna bli qvitt honom? Han räknar på, att jag skall förskaffa honom hans lefvebröd. Sjelf duger han inte inom kort.

— Din man — åh, den skall jag nog draga försorg om. Min mormor eger millioner. Hon skall hjälpa mig, bara för att förarga min far — jag vet det! Det skall glädja henne, att jag gör en mesallians, ja, att jag gör skandal.

— Men du sjelf? Skall du alltid under alla öden bli mig trogen och aldrig låta öfvertala dig att svika mig? Det blefve min död.

Hon talade med synbar oro.

— Heléne! Hällre göra vi som min vän löjtnant Sparre och hans Elvira, än vi låta oss åtskiljas.

— Trohet begär du, fortsatte han efter en liten paus. Tror du att en riddersman sviker sitt ord?

— O, min René!

Hans lidelse blef under hennes omfamning uppjagad till det yttersta. Han kramade henne våldsamt.

— Heléne om du blott ville! flämtade han.

— René!

Det kom så mildt och medgifvande.

Han tog den lilla varelsen i sina armar och bar henne in i det andra rummet, dit endast en strimma ljus från gaslyktan utanför silade in emellan rullgardinen och fönsterposten.

En lång sugande kyss och en våldsam suck hördes. Så blef allt tyst

* * *
En timme senare stannade åkdonet åter utanför porten. Vid bullret drogs rullgardinen till hälften upp och löjtnant René tittade ut.

— Ack, Heléne! Nu kommer åter skilsmässan. Får jag inte följa med dig i vagnen. Vi fara och supera.

— Nej, nej, min äskling! svarade han med en viss häftighet.

— Hvarför inte?

— Seså, inte vara närgången!

— Men jag vill veta det!

— Vill? Gossen har ingen vilja härvidlag! svarade hon på en gång inställsamt och retsamt.

En förtvifflans tanke for igenom hans hufvud. Han tänkte på föregående afton i Restaurant Cadier.

— Hvar var du i går qväll? frågade han svart-sjuk och grep henne i armen.

— Hemma!

— Du narras. Du superade med...

— Med Victor... alldeles riktigt, svarade hon med konstladt lugn.

— Nej, på Restaurant Cadier med en främmande person.

— Du ser, hvilka lögner man kan sprida, utropade hon med återvunnen fattning. Tror du, att jag skulle så svika vår unga kärlek? Tror du det, René?

Han svarade ej, men han tryckte en passionerad kyss på hennes panna.

Hon trippade derpå ut i det yttre rummet, der hon framför den stora väggspegeln ordnade sin något derangerade toalett.

I detta ögonblick var den lilla koketten oerhördt söt. En varm naturlig rodnad göt sig öfver hennes kinder, det brunblonda håret var uppburradt och gaf åt det välformade hufvudet ett uttryck af trots och skälmeri, de blå ögonen hade en sällsam glans och öfver munnen låg ett drag af oförstald lefnadslust.

— Nu är jag färdig, René, sade hon ändtligen.

— Hvad du är söt, utbrast han.

— Det är nog bara det... sade hon halft sorgset och nästan för sig sjelf. Men orden hade åsyftad verkan.

— Nej, nej, Heléne! Det är ingen tillfällighet,

inte tillfälligt — jag älskar dig af hela min själ.
Tro mig!

Hon gaf honom munnen att kyssa. Derpå gled hon med en skålmsk nick ut genom dörren. En minut senare rullade vagnen bort.

* * *

René stod som bedöfvad.

I hans själ kämpade underliga makter — kärlek och svartsjuka. Bizarra bilder, vederskyggliga upprörande bilder tågade förbi hans syn. Han kände sig å ena sidan mycket stark, han kunde trotsa all världen, bryta sin militära karriär, låta stöta bort sig af sin familj — allt för att få ega denna lilla qvinna, som han lidelsefullt älskade.

Hur han öfvervägde, såg han ingen råd, än att fly med henne, fly öfver hafven till den gamla qvinna, som hatade hans familj ända sedan det ögonblick, dottern som en brottsling stöttes ut från det småaktiga hofvet och en fördomsfull familj för att af sorg ådraga sig ett obotligt vansinne. Och hvad hade hon gjort? Jo, hon hade med en begåfvad, under friare förhållande uppfostrad qvinnas sätt att se löjligheterna vid hofvet och hos den svenska aristokratien, beskrifvit den i bref till sin mor, hvilken låta trycka dem.

En sådan familj tillhörde han.

Hur kunde han hoppas, att den skulle vilja erkänna en aktris som jämbördig med sig, allra helst hon måste bryta med de äldre förbindelserna för att kunna bli grefvinna von Rosmarin.

Han stampade med foten i golfvet.

— Vi måste fly mumlade han för sig sjelf. Det fins ingen annan utväg.

IV.

Följande morgon mottog Heléne vid en repetition å teatern följande bref:

“Älskade, utsägligt älskade Heléne!

Jag måste nödvändigt träffa dig. Besök mig i qväll i vår kärleks Tusculum! Din egen
René.“

Det blixtrade till i hennes ögon, när hon läste biljetten.

— Ändtligen, tänkte hon, har något inträffat, som påskyndar händelsen. Har han en gång blifvit varm, så ska, han nog inte sky att begå hvilken dumhet som helst. Och har jag en gång fått honom riktigt fast, så skall jag nog bli grefvinna. Den här gossen är inte så svår att komma till rätta med som brodern.

Men här gäller det att befria sig från tjänstgöring, fortsatte hon i sin tankegång.

När repetition, under hvilken Heléne oupphörli- gen låtsade frånvaro och nervositet, var slut; gick hon raka vägen till teaterläkaren och lyckades utverka sig ett sjukbetyg, som hon genast skickade upp till teatern.

— Det var då färbannadt bra, sade direktören, att hon gjorde det just nu, ty annars hade hela repertoaren blifvit ut- och invänd. Nu kan man dressera in någon som dubblerar åtminstone.

Heléne åsyftade emellertid ej att helt och hållet befria sig från tjänstgöring.

Men hon ville med läkarebetyget skaffa sig största möjliga frihet.

När Heléne på middagen kom hem, möttes hon ganska onådigt af sin man.

— Hvad är det förbannade konstet, att du inte vill tjänstgöra, du djefla markatta?

— Det angår dig inte.

— Håll truten!

— Jaså! Det är tacken för, att jag upphållit och försörjt dig. Sjelf lär du väl inte kunnat göra det.

— Är det kanske inte jag som dragit fram dig? Du hade väl aldrig blifvit mera än statist.

Heléne svarade inte. Hon fattade i stället sin roll i den nya originalpjesen, som blifvit antagen.

I detsamma ringde det, och pjesens författare litteratören Kalle Graf anmälde.

Så fort han fått notis om Helénes sjukbetyg, hade han hals öfver hufvud störtat hem till henne för att söka öfvertala henne att åtminstone på premiären spela sin roll, som ju enkom skrifvits för henne.

Hon tog vänligt emot honom och log skälmskt vid hans anhållan.

— Naturligtvis vill jag vara med på premiären. Tror ni, att jag skulle försaka en så bra roll eller icke vilja i min mån bereda ert styckes framgång?

— Tack, tack, svarade Graf och fattade hennes hand, som han kysste.

Victor såg med en mörk blick derpå. Hans gamla svartsjuka vaknade med ens.

När Graf gått, serverades middagen. Heléne satte sig lugnt till bords. Hennes vanligtvis barnsliga ansigte hade något bestämdt och hårdt, som visade på henne verkliga ålder, hvilken hon annars förträffligt bortmaskerade.

Mannen började attacken.

Du kurtiserar med alla. Det är just snygga historier man får höra. Du ränner med löjtnantsvalpar hit och dit. Om jag gjorde rätt skulle jag köra bort dig.

— Sälja mig, menar du. Du kan vara god och minnas, att du två gånger sökt schackra bort mig till judar. Försöker du tredje gången, så går jag in på det.

— Tyst, l—r! röt Victor i full vrede.

Adrona svälde i hans panna, ögonen blefvo

glasartade och läpparne skälfdde konvulsiviskt. Det artade sig till ett slaganfall.

Han var sig sjelf icke mäktig. I ett ryck hade han fattat stekfatet och slungade det emot Heléne, som fick klädningen öfversköljd af såsen och ett slag i pannan.

Hon stirrade ett ögonblick på honom.

Derpå brast hon ut i gråt och sprang in i andra rummet. Der hon kastade sig på golvet och snyftade, mindre af smärta än af kränkt qvinlighet.

Victor satt qvar och såg stelt framför sig. Han var som förstnad och föll i ett slags dvala, som är rätt vanlig bland utlevade personer.

När Heléne gråtit ungefär en halftimme, steg hon resignerad upp och började göra toalett. Derpå stoppade hon några nipper i fickan och beredde sig att gå.

Mannen satt fortfarande i samma ställning.

— Tvi dig, usling, sade hon, i det hon passerade förbi.

Han hörde ingenting.

Hon styrde stegen till ett lånekontor, der hon förvandlade nipperna i penningar.

Derefter begaf hon sig till en restaurant, der hon intog middag.

* * *

Händelsen fogade det så, att rådman Dahlén samtidigt kom in i restauranten tillsammans med ett par vänner.

Undras just, när hon kommer att ge sig i väg, sade han på sitt vanliga impertinenta sätt. *Att* det sker, är tydligt, frågan är blott *när*. I dag har bestämdt något förefallit.

— Jojo, menade Svalander, som alltid var rådmannens eko.

V.

Renés regementskamrater kommo snart underfund med, att icke allt var som det borde. Att han hade en inklination vid teatern och att han fäst sig mer, än hvad officerare i allmänhet bruka, det var tydligt. Det gälde nu att utfinna, hvem den sköna var.

Löjtnant Woltermann, som varit Renés lek- och vapenbroder i många år, gjorde alla möjliga försök att i denna punkt vinna vännens förtroende. Men han fick intet besked. Han slog sig då på spioneri och lyckades dermed inom kort afslöja hemligheten. Kamraterna togo saken som ett skämt, men Woltermanns allvarliga min talade ett annat språk.

— Jag känner honom, sade han. Han är i stånd, att begå hvilken dumhet som helst. Han kan gifta sig med henne.

— Prat, invände Renés frände löjtnant Wolter von Rosmarin. Det är lätt att stoppa. Han torde väl få lof att tala med kamraterna en smula. Och så har han söta pappa — och den grinden är inte så lätt att spränga öfver.

— Vi skola försöka hindra det, återtog Woltermann. Vänta endast, till Charles kommer. Jag vill genast skriva till honom.

Löjtnant Renés ankomst afbröt samtalet. Han kände instinktsmässigt, att samtalet rört sig om honom. Hans ansigte mulnade.

— Fortsätt, fortsätt — låt inte mig störa! sade han lite retsamt.

Derpå gick han åter ut.

I detsamma kom en af de allra yngsta regementskamraterna in.

Med synbar afsigt att vilja imponera på de äldre kamraterna började han ifrigt och med en viss viktighet:

— Har ni hört, hvad man säger i sta'n om... Han såg sig försigtigt omkring och fortsatte derefter... om René von Rosmarin?

— Nej, hvad säger man, frågade löjtnant Wolter.

— Jo, att han har något kuckel med fru Artman. Jag gaf mig naturligtvis fan på, att det var lögn, ty ingen officer vid ett konungens rangregemente skulle det falla in att begå en sådan dumhet offentligen.

— Gosse, röt Wolter von Rosmarin, som var bekant i hela hufvudstaden för sina extravaganser. Gosse, tala inte om, hvad én rangofficer kan tillåta sig! Ägget skall inte lära hönan värpa.

Den unge löjtnanten drog sig snopen tillbaka. Woltermann följde honom emellertid, ty han ville gerna veta, hvad stadssqvallret kunde ha att förkunna om Renés förhållande till Heléne. Men ynglingen visste ingenting särskildt. Så mycket blef emellertid klart för Woltermann, att ingen annan än Heléne sjelf kunde ha satt ryktena i omlopp. Detta fann han vara ett bestämdt bevis på, att hon för sin del gjorde allt för att ordentligt insnärja René. Som en uppriktig vän ville han om möjligt förebygga detta.

Hans beslut var fattadt. Han ville genast underrätta Renés far och bror.

— Förbannade pojkymlar, väsnades Wolter von Rosmarin. Vanära ett stort namn som vårt!

— Hedra det sjelf, invände Woltermann. Tala inte om rep i hängd mans hus.

Piken träffade direkt.

Kamratkretsen brast ut i ett rungande skratt. Man hade i allt för friskt minne den pösige grefvens uppträdande på sista konstnärskarnevalen, der hans orgier gingo så långt de gerna kunde. Han hade väckt allmän anstöt genom att i allas åsyn på läktaren blotta behagen på ett par gatslinkor.

Woltermann fick nu en ny idé. Han skulle vända sig till regementschefen, för att denne i sin tur skulle söka inverka på René. Han lät också genast anmäla sig hos öfversten. Denne åhörde med ett visst bekymmer hans andragande.

— Nå, hvad vill löjtnanten jag skall göra?

— Hr öfversten skall använda sin auktoritet gent emot en vilseförd, sade löjtnanten nästan högtidligt.

— Hm! Jag skall tala vid hans far.

— Tack, hr öfverste! Det är kanske bästa vägen.

I detsamma anmäldes löjtnant René.

— Han bör inte finna mig här, sade Woltermann.

— Gå sidovägen ut!

När René inträdde till sin chef, försvann Woltermann genom en sidotrappa.

Renés ärende till chefen var att begära tre dagars permission. Han föregaf, att han hade en liten affärsresa att göra. Öfversten åhörde honom honom med allvar.

— Den permissionen beviljas för närvarande *icke*.

— Hvarför inte, hr öfverste?

— Derför att den är onödig, ja, derför att jag fruktar, det ni endast kommer att begå för regementet komprometterande dumheter.

— Hr öfverste!

— Jag har hört saker om er, som icke hedra en officer vid vårt regemente.

— Af hvem, hr öfverste?

— Man förhör inte sin chef...

— Men jag vill veta nidingens namn.

— Af mig blir det inte.

Öfversten gjorde en vink mot dörren och drog sig sjelf tillbaka till skrifbordet.

Blodet kokade hos den unge officern, men han kände sin skyldighet att subordinera och gick derför, fast besluten att taga permission, om det behöfdes.

Han styrde stegen direkt till våningen i Klara. Der väntade honom med otålighet Heléne, som genom mannens beteende ytterligare stärkts i sitt beslut att bryta de äktenskapliga banden.

Hon hade knäppt upp klädningslifvet och låg med bröstet blottadt på chaisongen, låtsande sofva, då René trädde in. Denna syn satte han blod i svallning. Han rusade fram och kysste hennes barm. Hon spelade vid det låtsade uppvaknandet en älsklig förvirring och blygsel, hvilket ännu mera eggade honom. Hon förstod genom ett vekt försvar hålla hans känslor uppe, tills hon gaf efter liksom för hans våld...

* * *

Klockan var ungefär half 10 på qvällen, då de gjorde sig färdiga att gå.

— René, min älskling!

— Hvad vill du?

— Jag kan inte uthärda längre. Vår lyckas dag skall aldrig gry, det inser jag. Jag har fiender öfverallt. Jag är så olycklig!

— Heléne, utropade René med ett nästan hemskt allvar. Vill du fly med mig?

— Hvert? frågade han och torkade sina ögon.

— Hvert du vill, om ända in i döden!

— Min René! Hvad du är manlig!

— Afgjordt alltså?

— Vi måste först arrangera saken med Victor.

Jag känner honom — har han inte fått klart förut, skall han aldrig gå in på en skilsmässa. Och den är dock nödvändig, ty annat än som din hustru kan jag inte lefva... Du förstår, tillade hon blygt.

— Naturligtvis som min hustru.

En lång omfamning följde.

Derpå beredde de sig på att gå — Heléne först och en quart senare René.

I portgången stötte Heléne på en herre, som föreföll henne bekant. Men hon fäste ingen vikt derved. I sin förvissning om, att nu ha René fast,

glömde hon möjligheten af intriger — hon som sjelf spunnit så många fina intrigtrådar.

Den främmande var ingen annan än löjtnant Woltermann, som följt efter René och från ett kafé-fönster hela tiden observerat huset.

Han hade nu mer än half bevisning för, att de här hade en mötesplats, och han ville nu forska ut hela lägenheten.

Då öppnades sakta en dörr en trappa upp.

Woltermann slöt sig aldeles intill väggen vid sidan om den stängda porthalfvan. Han kunde nu utan att sjelf bli sedd, observera de passerande, öfver hvilkas anleten gaslyktan derute kastade sitt ljus.

Elastiska steg kommo utför trappan. Det var René.

Fem minuter senare skyndade Woltermann genaste vägen till sin bostad.

VI.

— Pengar, pengar! mumlade René, när han gick hem. Jag måste åtminstone ha tre eller fyra tusen kronor: "Rosita" är värd fem — men köpare?

Ur dessa funderingar väcktes han plötsligt genom ett slag på axeln.

Han vände sig och såg framför en liten svartmuskig judisk typ, känd såsom stor dyrkare af hästsporten. Det låg en drag af välvilja öfver detta lilla ansigte.

— Min bäste grefve, hur står det till med dig? Du ser surmulen ut som himmelen i fruntimmersveckan.

— Ja, min bäste Schäflein, det är bekymmersamma tider.

— Hä, pengar! utropa de Schäflein och knäppte med fingrarna: "Das Geld rigiert die Welt." Jaså, pengar, käre Rosmarin! Jag var en gång i Berlin och var alldeles utan pengar, och ändå skulle jag unwillkührlich till Wien du förstår! "Wie denn?" tänkte jag. Na, das besorjt der jute Jott," som Berlinarn säger. Hm, pengar! Apropå, vill du sälja "Rosita"?

Juden fattade förtroligt hans arm.

— "Rosita"? Ja, hvad vill du betala?

— 3000 kr.

— Inte! 4000 kr. kostar hon. Inte ett öre under.

— Ah, mon Dieu! Bist du verrückt? Det är inte sådana tider. Men lika godt: 3,500 kr.

— Kontant?

— Natürlich! Kom i morgon! En Schäflein kan alltid skaffa pengar. Och nu till Jones på en liten supé!

I sjelfva dörren mötte de löjtnant Woltermann.

— Något är i görningen, sade denne till sig

sjelf. När sportjuden är med, gäller det vanligtvis affärer. Det är märkvärdigt, att när det gäller fru Artman, det alltid är en jude med i spelet.

* *

Följande dag red René's kalfaktor till Schäfleins bostad med "Rosita", ett ädelt fullblodssto. René och juden stodo på stallgården. Den förre lyfte en halftimme senare sina penningar och begaf sig till kasernen.

Knapt ankommen dit, inkallades han till ett längre samtal med chefen. Ingen vet hvad der förehades.

När René utkom, var han emellertid mycket allvarsam och tog sig en ensam promenadridt. Löjtnant Woltermann red en stund senare efter och upphann honom i närheten af Djurgårdsbrunn.

— Jag har något att säga dig, René.

— Hvad skulle det kunna vara?

— Du är färdig att begå en stor dumhet. Hvarför har du sålt Rosita? Tror du inte jag har genomskådat hela historien. Som gammal uppriktig vän ger jag det rådet, att så fort som möjligt bryta den der förbindelsen, som...

— Hvem ger dig rätt att blanda dig i mina affärer? Sköt dina!

Hästen fick sporrarne, och innan Woltermann hann svara, var René försvunnen. Båda återkommo emellertid samtidigt på olika vägar till kasernen.

Woltermann uppsökte René, som nu var mycket nedslagen, och hade med honom ett långt samtal, hvarunder han framlade för honom, att Heléne var ett allt utom passande parti. Han upprepade alla de olika rykten som voro i omlopp om henne och hennes extravaganter. Men förgäfves. René log endast satiriskt och frågade till sist:

— Går jag kanske i vägen för någon viss, som par préférence är liebhaber på teaterdivor?

— René, hvart syftar du?

— Ah, du vet väl att man inom kort gör en

gör en fransk comtesse af en af våra teater-*"drottningar."*

— René, är du en kunglig svensk officer? Vet du inte, hvad du säger?

— Rapportera gerna, du *"uppriktige"* vän! Jag bäfvar ej. Är Sverige för litet, så äro Förenta Staterna så mycket större. Och friare, tillade han efter ett ögonblicks dröjsmål.

— Såå! Och därför du sålt Rosita!

— Reta mig inte! Än en gång kunde kanske en svensk officer bryta mot det förbannade duellplakatet.

Dermed lemnade han rummet.

Woltermann satt häpen kvar.

Efter en stunds betänkande framtog han papper och bläck och skref följande bref.

"Broder Charles!

René är vansinnigt förälskad i Heléne A -- n -- du känner henne ju? Jag fruktar, att han komprometterar sig och regementet eller att han begår den dumheten att rymma med henne. Han har sålt Rosita till lille sportjuden och för mig fält yttranden, som tyda på att han umgås med planer att rymma. Gör hvad du kan för att hindra saken.

Vännen

O. W."

Derpå förseglade han brefvet, som var stäldt till Wien, och stoppade det i fickan, hvarpå han anmälde sig hos regementschefen. Denne mottog honom vänligt och åhörde uppmärksamt, hvad han berättade om René.

Midt under samtalet anlände emellertid dennes fader, hvarvid Woltermann på en vink tog afsked.

Öfversten redogjorde nu för generalen allt hvad han visste om sonens förhållande i och utom tjensten. Den gamle hörde med en viss oro derpå.

— Det är moderns oroliga blod i honom, sade han till slut. Gör mig nu den tjensten och håll honom i ständigt arbete. Komma vi blott till juli är allt godt och väl, ty då får han ett års tienst-

göring vid krigshögsskolan. Sedan skall jag försöka få honom i preussisk tjänst.

— Fransk vore bättre, genmälte öfversten. Då kunde han möjligen komma i ordentlig tjänstgöring på ett utomeuropeiskt regemente.

— Visserligen, men du vet. . ., log generalen. Man får nöja sig med Preussen.

— Jojo, menade öfversten. "Inmer die hohen Muster!"

VII.

René hölls flitigt i tjenstgöring. En dag i början af maj kom ett bref från Charles till René, deri den förre på det häftigaste förebrädde sin bror hans förhållande till Heléne. Han borde veta, att hon var honom långt ifrån värdig om det verkligen, som man skrifvit honom vore meningen att göra henne till grefvinna Rosmarin. Vore allt en lek, så borde han komma i håg, att det vore högst komprometterande att en grefve, som hade utsigter att kunna nå de högsta hofcharger, hade en liaison med en gift qvinna, äfven om hon, som han kunde med bref bevisa, just icke var af synnerlig halt. Derefter kommo en del antydningar, som sökte bevisa saken.

René läste brefvet lugnt till slut, stoppade det i fickan och skref en biljett till Heléne, att hon skulle komma till vanligt ställe.

Derpå begaf han sig med största lugn upp i det familjeråd, inför hvilket han kallats.

Här förekommo ampra saker, man smädade hans stackars mor och fälde skarpa omdömen om mormodern. Man hotade honom med uteslutning ur societeten och familjen, om han inte ville foga sig efter familjens vilja och snarast förlofva sig med någon af tre uppgifna unga adelsdamer. Han fick en veckas betänketid.

René gick stolt utan att säga ett ord till mötesplatsen, der Heléne redan väntade honom.

Hon var nervös och retlig till humöret och brast i hysterisk gråt, när han gaf henne Charles bref.

— René, jag kan inte lefva! Hela världen har sammansvurit sig emot mig.

— Jag tror inte på något af allt detta, bedy

rade René, i hvars hjerta tvifvel dock insmugit sig. Men det försvann inför den hängifvenhet, hon visade.

— Hvart skall jag taga vägen för alla dessa nattsvarta lögner, som skrivas och som i tryck inspireras af de dina.

— Vi fly, hviskade han.

— René!

Hon omfamnade honom.

— Och du skall aldrig öfverge mig?

— Aldrig!

* * *

Hon begaf sig derefter direkt upp till teatern, der hon på qvällen vann en ny succes i den nya rollen. Tidningarna prisade den som en ny triumf och gratulerade författaren, att hans pjäs fallit i sådana händer.

René superade den qvällen med några kamrater och var åter den glade gossen från fordom.

Man gjorde sina antydningar om succesen, och han skrattade inbundet deråt. Till och med när Woltermann tämligen tydligt pikerade René, fann denne sig deraf icke utan skrattade.

Men inom honom jäste det.

Han skulle på morgonen begära tre veckors permission och derpå anträda sin resa med Heléne.

Natten tillbragtes vid glasens klang, men René var hela tiden mycket måttlig, och medan de andra stormade, gjorde han upp sina planer. Han skref äfven ett bref på tämligen god engelska till sin mormor, hvaruti han framställde sin belägenhet och huru släkten gjorde allt för att omintetgöra hans lycka. Han prisade Heléne som en liten engel.

När uppbrottet i ljusningen skedde var han vid fullt jernmod och fäste sig icke vid kamraternas grofkarmiga skämt, och när reveljen gick, var han redan i uniform.

Så fort sig göra lät, inlemnade han sin permissionsansökan att för vårdandet af enskilda angelägenheter erhålla tre veckors permission. Hastigare

än vanligt erhöll han besked: hans ansökan var afslagen, och han var dagen derpå kommenderad på vakt.

Det sjöd inom honom, men han föreföll resigneradt lugn.

Vid middagen skref han en biljett till Heléne och ombesörjde att den kom i en breflåda. På kuvertet fanns en modehandlerskas firmastämpel, en åtgärd som vidtagits för att vilseleda Victor.

I detta bref bestämde han henne emot sig till aftaladt ställe samt sade henne, att hon skulle hålla sig i ordning för afresa med följande dags morgontåg.

Vid mötet fick hon hälften af hans ännu orörda likvid för Rosita.

Allt var lugnt, och ingenting hos honom förändrade de planer, med hvilka han umgicks. Vid middagstiden gick han glad och lugn på vakten, och var t. o. m. meddelsammare mot manskabet än vanligt.

På eftermiddagen skref han emellertid en till konungen stäld afskedsansökan, som han inlade i ett konvolut.

Vid femtiden aflägsnade han sig, sedan han gifvit sergeanten nödiga order.

Han hastade till våningen i Klara och klädde sig i civila kläder samt tog derpå en droska till Liljeholmen, der han köpte biljett till Katrineholm. Och med Göteborgståget lemnade han Stockholm.

VIII.

Heléne hade med en mycket liten packning anträdt resan med morgontåget samt väntade honom i Katrineholm. Hon var i ett ganska öfverspänt tillstånd.

Nu gälde det. Skulle det bära eller brista?

Dagen i Katrineholm, der hon på hotellet tagit ett rum och upplyst, att hon väntade sin man från Norrköping, blef ganska lång. Hon tog långa promenader på de smutsiga vägarne, ty hon ville undvika tågen och deras passagerare. Der kunde ju möjligen finnas någon stockholmare, som kände igen henne.

På eftermiddagen gick hon emellertid till sitt rum, der hon lade en patience. Den slog icke lyckligt ut.

Det nedstämde henne, och då dertill öfverretningen blef för stark, framtog hon ur sin kappsäck en liten flaska och en miniatyrspåra. Hon drog försigtigt upp klädningsärmen och placerade spetsen bland de fina rynkorna i armvecket. Der syntes för öfrigt en mängd små ärr.

Efter morfininsprutningen återvände lifsglädjen. Kort derpå kom tåget, som medförde René.

De möttes på perrongen. Ett kort samtal följde, hvarpå han köpte två sofplatser till Göteborg. Hon liquiderade på hotellet, tog sjelf sin kappsäck och gick.

* * *

På regementet väckte Renés försvinnande först vid denna tid uppmärksamhet. Men, som det ej

hörde tillsyntheterna. att vakthafvande officeren försummade sig, fäste sig ingen vidare dervid.

Snart kom man emellertid underfund med, hur det hängde ihop.

Det på bordet i vaktrummet kvarlemnade brefvet, adresserad till löjtnant Woltermann gjorde ställningen med ens klar.

Men hvad var att göra?

Chefen underrättades om förhållandet, men kunde lika litet göra något åt saken, allra helst det ju för regementets heder var nödvändigt att undvika offentlighet och skandal.

Han tog emellertid afskedsansökningen till sig.

Det hölls ett råd mellan alla regementskamraterna och man beslöt att icke göra något åt saken tillsvidare. Man satte René ur tjänstgöring och annan officer öfvertog vakten de få timmarne, som återstodo.

Det hela skulle arrangeras så att René, då han ledsnat på det galanta äfventyret, skulle kunna återvända till regementet och då blott hade att försona sitt disciplinbrott med arrest.

Woltermann aflät genast ett telegram till Charles med begäran att denne skulle komma hem så snart som möjligt.

Woltermann anmodades såsom Renés intime vän att infinna sig i nytt familjeråd.

Redan på eftermiddagen underrättade Charles genom ett telegram att han var på väg hem.

* * *

De båda älskande hade emellertid nått Göteborg. De togo in på ett mindre hotell, tills de på eftermiddagen med en af Wilsonbåtarna lemnade Sverige för att landstiga på engelsk botten.

— Hvilken skön weddingtrip, utbrast Heléne, när båten gled ut genom skärgården. René nu äro vi oupplösligt förenade.

— Ja, älsklingen min, bedyrade han. Nu är ingen återgång möjlig. I morgon är jag som rymmare struken ur arméns rullor och förskjuten af de

mina. Men bortom hafvet, Hélène, bortom hafvet öppnar sig mot oss ett par kära armar.

— Men Victor?

— Jag har skrivit till honom, att han blir godtgjord furstligt, blott han rangerar saken, så att du blir fri.

— Du är en gud, min René! utropade hon med teaterpatos.

Dermed gingo de ned i sin hytt.

IX.

Då Victor mottagit Renés bref, deri denne på det bevekligaste bad honom genast uttaga stämning om skilsmässa mot en godtgörelse af 50,000 kr., som den unge löjtnanten förband sig på hedersord att anvisa från Newyork, så snart Heléne vore fri, uppläste han ett rytande af ilska. Hans plirande ögon rullade hemskt i ögongroparne och han ref sitt lockiga hår.

— Den förräderskan, röt han. Hade jag väntat det, skulle jag minsann passat henne.

Han begaf sig derpå ned hotell du Nord, der han oväntadt stötte på rådman Dahlén, som pokerserade med några vänner. Han hade just kommit i det stadiet, då han ansåg sig kunna vara hur högljudd som helst.

— Der kommer, ta mig fan, mannen med de färskaste hornen. Tjenis, Hornpelle lille! Nå, du har din frihet?

— Ja, jag skulle just vilja rådföra mig med dig, eftersom vi så här tillfälligtvis träffas.

— Ta ut stämning på aset och låt delge henne. Hon skrifver nog på.

— Är det bara det?

— Ingenting annat! Skål på dig! Hvad skall du dricka?

— Punsch! Fan, att man skall gå så här som ett spektakel!

— Spektakel? Nå än se'n? Det bör du vara van vid, gamle histrion.

— Du är för resten hvarken den förste eller blir den siste, inföll någon i sällskapet.

— Häradshöfding Lensborg kan du vända dig till, ifall då behöfver någon hjälp. Ja, sjelfve stads-

fiskal Strömberg duger, om du kan hitta honom på Stallmästaregården någon qväll.

— Jag skall gerna stå till tjänst, sade Lensborg.

— Nu ge vi fan i att sitta här. Nu gå vi ned i Strömparterren och hör på pojkvaskarne en stund. Variatio delectat.

— Kypare! Hvad kostar kalaset?

— Det blir 3 kr. 60 öre.

— Hur mycket?

— Jaså, 3 kr. 40 öre.

— Nå, förbannade drummel räkna rätt, rasade Dahlén. Det der är lika godt som stöld. Men kypare är nu ett satans pack.

Sällskapet gick derpå ut.

Dahlén fattade Victors arm.

— Jag skall i förtroende säga dig, att min kollega rådman Raak åtagit sig Helénes sak och kommer att sköta alla hennes affärer.

— Såå! Nå då får man med en respektabel person att göra. Men hur ha de fått pengar?

— Det vet satan!

Sällskapet hade i detsamma uppnått Strömparterren, der de mötte juden Samuel, som kom landande emot dem.

— Kommer du direkt från de egyptiska köttgrytorna? frågade Dahlén och gaf juden en knuff i magen.

— Slåss inte så fördömdt!

— Hvad? Är du rädd om fläskbitarne, Aronsättling?

— Äh, alltid oförskämnd, sade juden förargad.

Lensborg hade nu fått en soffa i verandan och här grupperade sig sällskapet.

— Du Samuel, som brukar känna hela världens skandalkrönika, vet väl, hvar René von Rosmarin fått pengar? frågade Dahlén, sedan han fått sig en stark viskytoddy.

— Schäflein har köpt Rosita.

— Kunde jag inte ge mig fan på, att det var

en jude med i spelet! Skål på er, ni Israels förströdde söner, som alltid äro mensklighetens sanna välgörare!

— För resten, fortsatte Samuel, har den der agenten Österbergh...

— Syht! hvisslade Lensborg. Jo, den kan göra i papper med "fina" namn. Men den gången har väl hans diskontör skurit sig i tummen.

— Apro på hvem är den der diskontören?

— Direktör Knutvall i Familjebanken, vet jag! Det vet hela världen.

— Men hur han fått namn på "papieret"?

— Det är den vanliga trallen. Tjenster och gentjenster.

— Och brackor, som älska att frotera sig med högadel, ifylde Dahlén.

Victor satt stum under allt detta. Han funderade på, hur han skulle göra, och han hade just kommit till klarhet om, att intet annat val fans, än att stämma. Han började därför rådgöra med Lensborg, som med blyerts skref ett utkast till stämning.

Libationen pågick ganska grundligt, helst sedan härads höfding Strömberg också kommit. När gasen släcktes och sällskapet skulle aftroppa, var gasen hög och ett verkligt pojklynne i gubbarne. Några föreslogo till och med att de skulle klättra upp på taket och dansa kankan. Benen voro emellertid ej stadigare än att ett par af sällskapet gick på knä uppför trappan, dervid byxorna bräcktes.

Efter åtskilligt skral i Kungsträdgården, der Dahlén på skämt ville hänga upp Samuel "som en kopparorm i öknen," gick man hvar till sitt.

Följande dag uttog Victor stämning, som genast afsändes till England. Han var nu resignerad och fast besluten att göra handeln, som ju mer han grubblade, syntes honom dess mera fördelaktig.

X.

De båda rymlingarne hade emellertid anländt till Liverpool. De hade hittills fört ett riktigt hederlif, men nu kom det för första gången till ett uppträde, och Heléne afkastade en god del af den hän-gifvenhetens mask, hon hittills med sådan fördel anlagt.

René ville, att de skulle iakttaga den största tillbakadragenhet, helst som reskassan ej var så öfver sig och han var oviss, huru vida han skulle kunna skaffa pengar i god tid.

Hon förebrådde honom att ej ha sörjt derför redan i Stockholm.

Hon var icke utkommen för att lida brist. Då hade hon hellre stannat i Stockholm.

Han förebrådde henne för denna "trolöshet", som han betecknade det. Och hon gaf ett skarpt svar.

Försoning inträdde emellertid med tårar och försäkringar å ömse sidor. Allt skulle varit godt, om han ej en dag gjort en upptäckt, som förfärat honom. Han öfverraskade henne just i ett ögonblick, då hon använde morfinsprutan. Underliga tankar vände sig i hans hjerna vid denna upptäckt. Hvart skulle deras förhållanden under sådana omständigheter leda?

Det blef nya scener med tårar och beklaganden öfver ömsesidigt misstag.

Dertill kom, att han började känna det äckel, som alltid är följden af öfvermättnad. Han upptäckte oupphörligen nya drag, som ej behagade honom. Alla misstankar från Stockholm, som Heléne

förut med sin ömma inställsamhet vetat jaga på flykten kommo igen och gjorde honom mer uppmärksam.

Om Helène emellertid kunnat ana, hvad som förestod, skulle hon ovilkörligen betett sig annorlunda mot René. Hon skulle gjort allt för att ytterligare binda honom i stället för att afkyla honom, allra helst hon alltmer börjat intagas af honom. Hvad som hos henne från början varit endast ett beräkande koketteri, hade efter hand tagit formen af de varmaste och ädlaste känslor. — Hon började *älska*.

Charles hade nämligen på Woltermanns telegram hals öfver hufvud rest till Stockholm. Efter ett kort rådslag med familjen och några invigda, voro de båda löjtnanterna färdiga att resa efter. Utan svårighet fingo de i Göteborg reda på, hvilken route de tagit, och voro genast på väg.

Hufvudstadens dagblad visste hela sammanhanget, men genom vänliga påtryckningar doldes sammanhanget genom att blott omnämna Helènes försvinnande, som sattes i sammanhang med hennes nervositet, hvilken konstaterades genom läkarebetyget.

Charles och Woltermann ankommo till Liverpool just som René började finna sig besviken.

Han anade dock lika litet som Helène att man förföljde dem, ty då skulle tvifvelsutan hans stolt-het upprest sig och han, med de medel, som ännu återstodo, begifvit sig till en annan ort. Det pikanta i äfventyret skulle nog ock eggat hans fantasi och dermed äfven hans tillgifvenhet för Helène.

Efter något sökande påträffade emellertid Woltermann deras tillflyktsort, och det dröjde ej många timmar, innan han och Charles kommo och öfver-raskade dem.

När Charles inträdde, bleknade Helène och sökte fly, men Woltermann hejdade henne.

— Det gäller endast en hederlig uppgörelse, min fru, sade han.

— Hvad vill du? frågade René nästan brutalt sin bror.

— Hvad jag vill? Jag vill bringa dig till för-

nuft, vill visa dig att du, fastän äldre än jag, är betydligt mera pojke.

— Stilla, manade Woltermann, inga öfverlingar. Vi ha kommit, min käre René, för att få dig åter.

— Jag har begärt mitt afsked och hoppas i detta ögonblick som desertör vara struken.

— Så lätt går det inte. Följ nu Charles ut, så skall jag under tiden språka med...

— Med Helène? Nej, pass!

— Nåväl, om du så vill, inföll Charles, så kunna vi alla fyra tillsammans kollationera gamla minnen!

— För Guds skull, René! Lyd din vän! Följ din bror!

Réné såg med en blick, der svartsjuka, sorg och hat blandade sig, på henne.

— Såå? . . . Nåväl, jag följer.

Att allt skulle aflöpa så lätt, hade man ej beräknat. Woltermann visste ej rätt i hvilken ända han skulle börja på den kinkiga roll, som blifvit honom anförtrödd.

Réné och Charles följdes emellertid ut, medan Woltermann stannade hos Helène, som genast efter deras aflägsnande brast ut i gråt. Hon grät så, att Woltermann kände sig rörd deraf. Han fann, att deras uppträdande just nu krossat alla de förhoppningar, hon gjort sig. Hon hade med ens insett, att det intrignät hon spunnit, varit för svagt och att hon för litet aktat på sig sjelf.

Hon stod därför stum och öfverraskad framför Woltermann. Hon ville säga någonting, men strupen hopsnördes, och tankarne domnade bort för smärta.

— Min fru, började löjtnanten, det han handlar sig nu om ingenting annat, än att återföra en förvillad ung man på pligtens väg. Sedan är han fri att följa sin egen vilja och taga det steg, som passar en adelsman och — en officer.

Den betoning han nedlade i dessa ord, kom Helène att repa mod.

— Jaså, ingenting annat? frågade hon nästan hånfullt. Han har då inga förpligtelser emot mig? Jag skall alltså offras för det som "passar en adelsman och — en officer".

— Förstå mig rätt...

— Jag förstår er alltför väl. Sedan jag förläts att bryta min karriär, skall jag bortkastas som en utkramad citron. Det passar en adelsman. Det är den vanliga historien — jag är för simpel — inte sant?

— Ni ser saken alldeles falskt, min fru. Det är ju icke fråga om att kasta bort er, men allt måste utveckla sig naturligt.

— Hahaha, skrattade han bittert. Hvad är det härvidlag, som icke varit i naturlig ordning?

— Men ni förstår väl, att det skulle vara en skandal, om en officer som René skulle strykas ur armén som en simpel gardist.

— Gubevars, den fina släkten skulle räkna en förlorad son!

— Ni kan vara förvissad, min fru, att det bästa för er båda är, att ni råder René att resa hem, underkasta sig sitt straff och fullfölja sina skyldigheter.

— Hur så?

— Derfor att ni begge dermed komma i den bästa dager. Ni hinna pröfva hvarandra, och är bandet fast, nog håller det ut en liten pröfvotid.

— Jag förstår er. Jag skulle medverka till min egen olycka, jag skulle offra mig för en fördom...

— Känner jag René rätt, är han ej den, som sviker sitt ord. Förvisso skall han godtgöra hvad han brutit emot eder.

Hon försjönk i tankar.

Hon förstod, att här var all hennes kraft slut. Hon fruktade, att Charles skulle bevisa alldeles för mycket om henne och dermed var hennes drömda framtid grusad.

XI.

Så hade väl en kvarts timme förflutit, utan att ett ord yttrats.

Woltermann såg, hur våldsamt hon stred med sig sjelf, och han fick mer och mer den tanken, att den kärlek, hon spelat, till slut blifvit verklighet. Denna lilla qvinna med det oskuldsfulla ansigtet visade emellertid en själsstyrka, som väckte hans beundran. Hon klagade icke och hon sökte betvinga tårarne, som trängde sig oemotståndligt fram.

I detta nu fann äfven han, att han kämpade endast i fördomens tjenst. Om de voro hvarandra hängifna, om deras själar voro sammanlänkade med band, som icke voro gjorda af människohänder, hvad angick det då någon, att hon ej var "jemnbördig" med honom? Det var ju ett brott mot dem båda att då slita dem från hvarandra. Det var att offra två själar åt fåfångans Molok, som kräft allt för många. Woltermann kände något som liknade ånger att ha blifvit en medspelare i denna tragedi.

— Herr löjtnant, sade ändtligen Helène. Hvad skulle ni vilja ge mig för råd? Jag frågar er på samvete och heder.

— Att följa ert sunda förstånd.

— Ni har rätt . . . mitt förstånd, sade hon med en suck, så djup och så okonstlad, att den rörde Woltermann till medlidande.

I detsamma inträdde de båda bröderna. René var dödsblek.

— Min fru, sade Charles högtidligt, ni förstår, att . . .

— Med er har jag ingenting otalt. René, res, sade hon med en stämma, som vibrerade. Res och fullgör din skyldighet! Jag är i alla fall förlorad.

Réné hade ett hårdt ord på läpparne, men han veknade, då han såg den hårda strid hon kämpade med sin rörelse.

— Öfvergif mig, jag ber! Det blir väl alltid någon råd.

— Du förstår, att sedan...

— Jag vill ingenting förstå. Jag lyder blott, lyder folk, som öfver mig ingen befallningsrätt ha.

— Med er tillåtelse, min fru, inföll Charles, så...

— Det är med er bror, inte med er, hr grefve, jag skall rangera den här saken. Herr löjtnant, vände hon sig till Woltermann, som stod försänkt i djupa tankar, hur tror ni, jag skall komma härifrån till en lugn plats att begråta min enfald och min dårskap?

— Det är min sak, svarade Réné. Helene, du skall få allt hvad du behöfver.

— Nej, Réné, det får jag aldrig. Jag är ej allt igenom den teaterkokett, man målat för dig.

— Men brefven, de der ömma brefven till min bror?

— Jag vill ingenting säga derom, att er bror begagnat sig af dem — det är naturligtvis, för att citera ett nyss faldt ord — något som "passar en adelsman". Men jag vill säga dig, Réné, att de icke angå dig. Du har ingen rätt att tala om den snö, som föll i fjor. Vare det nog sagdt. Du har lofvat mig tro, sådan jag är — det är allt.

Réné stod slagen vid dessa ord. Hon hade talat lugnt och dock så vekt. Hvarje ord hade varit afvägd, och om icke en svag darrning i stämman förrådtt hennes upprörda tillstånd, skulle man trott att hon endast reciterat en roll.

— Men ni förstår väl, afbröt Charles, att inför sådana bevis...

— Ni talar om bevis! Det är löjligt, in herre

— Och nu, René! Säg mig farväl och res!
Jag uthärdar inte längre denna spänning.

— Jag reser intel

— Du måste, sade hon smeksamt och riktade på honom sina tårfyllda ögon.

Det var ingen förställning, då hon derpå brast ut i snyftningar. Woltermann trädde emellan och förde henne till soffan i rummet, medan René stod alldeles handfallen.

— Dyra Helène, hur kan du tro att jag ...

— Res, jag ber dig! snyftade hon. Jag har intet hopp mer. Lemna mig ensam tills i morgon och säg då farväl! Följ din vän!

— Men ...

— Hör du, jag ber dig, lemna mig, lemna mig, jag behöfver tänka öfver min ställning.

— Helene, jag lyder, men jag kommer igen.

— Gud välsigne dig!

Charles hade dragit sig tillbaka. Han hade glömt sin mission. Den hjertegripande scenen berörde honom ej, hans tankar voro på kapplöpningsfält och bland hästar.

Réné hade knäböjt och kysste Helènes hand, under det Woltermann gripen bjöd adjö.

XII.

Att skildra de känslor, som bestormade Helène, efter det de tre unge männen gått, skulle vara omöjligt. Hon drefs af en smärta, som stundtals urartade till raseri. Det var som Woltermann anat. Hvad som i första början blott var en lek, och som hon snart sökte göra till en stege uppåt, hade öfvergått till en förtärande lidelse, hvars mål var att få ega och behålla René! Det hade med ens blifvit henne klart.

Nu fann hon illusionen krossad och hoppet ute. Vanvettiga planer korsade hennes hufvud och under en halftimme öfvervägde hon, om ej döden vore att föredraga framför ett lif i sorg och vanära.

Hon ville bort, men framför allt icke till Stockholm. Hennes nipper skulle alltid en tid hjälpa. Och komme dag, nog komme väl råd.

Med svullna, rödgråtna ögon somnade hon slutligen på chaislongen i den näpna sängkammaren.

René å sin sida var äfven plågad af de mest stridiga känslor. Å ena sidan hade han fått ögonen öppna för en hittills oanad sida i Helènes väsen. Han genomskådade den väfnad af intriger, hvarmed hon velat fånga honom och han kände med sitt häftiga temperament en djup svartsjuka mot det förflutna, som han dock alltför väl insåg ligga utanför hans domvärjo. Å andra sidan sårade det hans stolthet att bryta sitt ord och att som en brottsling återvända till kamratkretsen.

Men det måste ske.

Främst ville han emellertid störja för, att Helène ingenting skulle sakna.

Detta var genom Woltermann lätt rangeradt. Af medförda medel stälde han en rätt anständigsumma till hennes förfogande och åtog sig sjelf att öfverbringa den på grannliga sätt.

Morgonen kom regndusig och kall. René var olustig och nervös efter en sömlös natt samt orolig öfver Helène.

Woltermann gick enligt aftal på sin beskickning och bröderna infunno sig först en timme senare.

När Woltermann kom, hade Helène redan länge varit oppe. Sysslandet med inpackningen af hennes tillhörigheter gaf henne en viss ro. Det fans hundra föremål, som nu voro henne oändligt dyrbara och vid hvarje småsak länkade sig ett minne.

Hon såg förvånad upp, då han inträdde.

— Goddag, hr löjtnant! sade hon med undergifven stämma. Ni kommer för att bjuda mig adjö.

— Inte alldeles, svarade han, glad att hon så lugnt öppnat samtalet. Jag kommer först och främst för att rådgöra något om den närmaste framtiden.

— Ah! Frukta inte! Jag återvänder icke till Stockholm.

— Det var inte det.

— Hvad då?

— Det är naturligt, att ni ej kan vara vidare väl utrustad med reskassa . . .

— Nej, det skall gud veta, suckade hon.

— Det kan väl därför icke synas ogrannliga, att jag erbjuder er min hjälp?

— Visst inte! Jag vet ju, att ni är René's vän.

— Tack, sade han. Det är ej mycket, men det skall sätta er i stånd att anständigt komma härifrån.

Tårarne trängde åter fram i hennes ögon.

— Jag har snart mitt bagage färdigt och skall redan i afton öfver London söka mig ett mål. Ack, vill ni hjälpa mig med en del af René's tillhörigheter?

— Gerna!

Och nu började de båda tillsammans inpacka det lilla, hon medfört.

Under det de voro sysselsatta dermed, ankommo René och Charles.

Samtalet var torrt och affärsmässigt. Det låg en viss sourdin öfver känslorna. Först när räkningen var liqviderad, togo känslorna ut sin rätt.

— Helène, utropade René och sträckte henne handen. Helène, förlåt mig! Jag skall icke glömma dig. Förr eller senare återse vi hvarandra för att icke skiljas.

Helène gaf honom handen, som kan passionerad kysste. Hon vände bort ansigtet och hviskade blott: farväl!

De båda åskådarne togo derpå ceremoniöst afsked. De begåfvo sig derefter af direkt till ångbåten.

Helène reste några timmar senare, resignerad och besluten att aldrig återse den stad, hon lemnat med så stora förhoppningar.

XIII.

Réné gick i arrest genast efter hemkomsten. Förgäfves väntade han på bref från Helène. Han misstänkte halft att man förhöll honom brefven. Ej heller hade han lyckats utforska hennes adress.

Han såg blott af tidningarna att skilsmessestämningen ej träffat henne i England, men att saken sedermera förnyades och genomfördes.

Ändtligen fick han reda på hennes adress, och han skref ett långt, glödande bref.

I familjen mottogs han med förebråelser. Man ville nu till hvarje pris gifta bort honom med än den ena än den andra. Men han gaf intet svar.

— Kan du ej förstå, sade en dag en hans frände, att du endast råkat i händerna på en utstuderad kokett, som till hvad pris som helst ville hålla dig fast?

— Understår du dig, lymmel! Inte ett ord mera derom!

— Ja, att du älskat henne, om det nu öfver hufvud taget fins någon kärlek, tror jag nog, men hos henne var det bara konst.

— — — — —
Ett dagboksblad.

“ — — — Att upptorna förhoppningar till skyn, att förse dem med glänsande kupoler och minareter, det är lätt nog. Men ingenting störtar lättare tillsammans än en byggnad, som grundats på intriger. Det går ej att byta ut den falska grunden mot en starkare. Det momentet är farligare än något annat.

Att älska!... Ack, hvad är kärleken? Ett irrbloss, som slocknar i första dimmiga fläkt, en lykt-

gubbe, som irrar omkring att söka lifvets rubbade råmärken.

— Hvarför blef jag så olycklig? Derför att jag var egoist. Jag ansåg mig särskildt korad att behaga och tjusa, att njuta och fröjdas. Det fick icke finnas hinder, jag skulle ha allt hvad min fantasi lockade mig att önska. Jag spann tråd och knöt nät, trådar och nät af intriger, men jag fastnade till slut i mina egna snaror. Min konst att vinna kärlek hade blifvit min öfverherre, den hade betvungit mina egna känslor.

Jag ville dö. Jag är vanärad, men jag skall lefva — lefva för en annan konst än intrigens. —

— — — Med hvilken rätt dömer man om mina motiv? Är det att söka sin egen lycka icke ett försvarligt motiv? Eller är det ett brott att vilja vinna en ställning, der man kan finna sig tillfredsstäld?

— — — Tyst, falska förhoppning! Jag han, jag får, jag törs ej lyssna till dig! Hur lätt skulle jag ej kunna genom osunda drömmar äfventyra det lugn, jag kämpar om? Jag vill glömma, jag skall det. Och ensam i verlden skall jag lättare nå den lyckan att icke ha något minne kvar af det förflutna. Och glömskan är lycka nog — för mig.“

XIV.

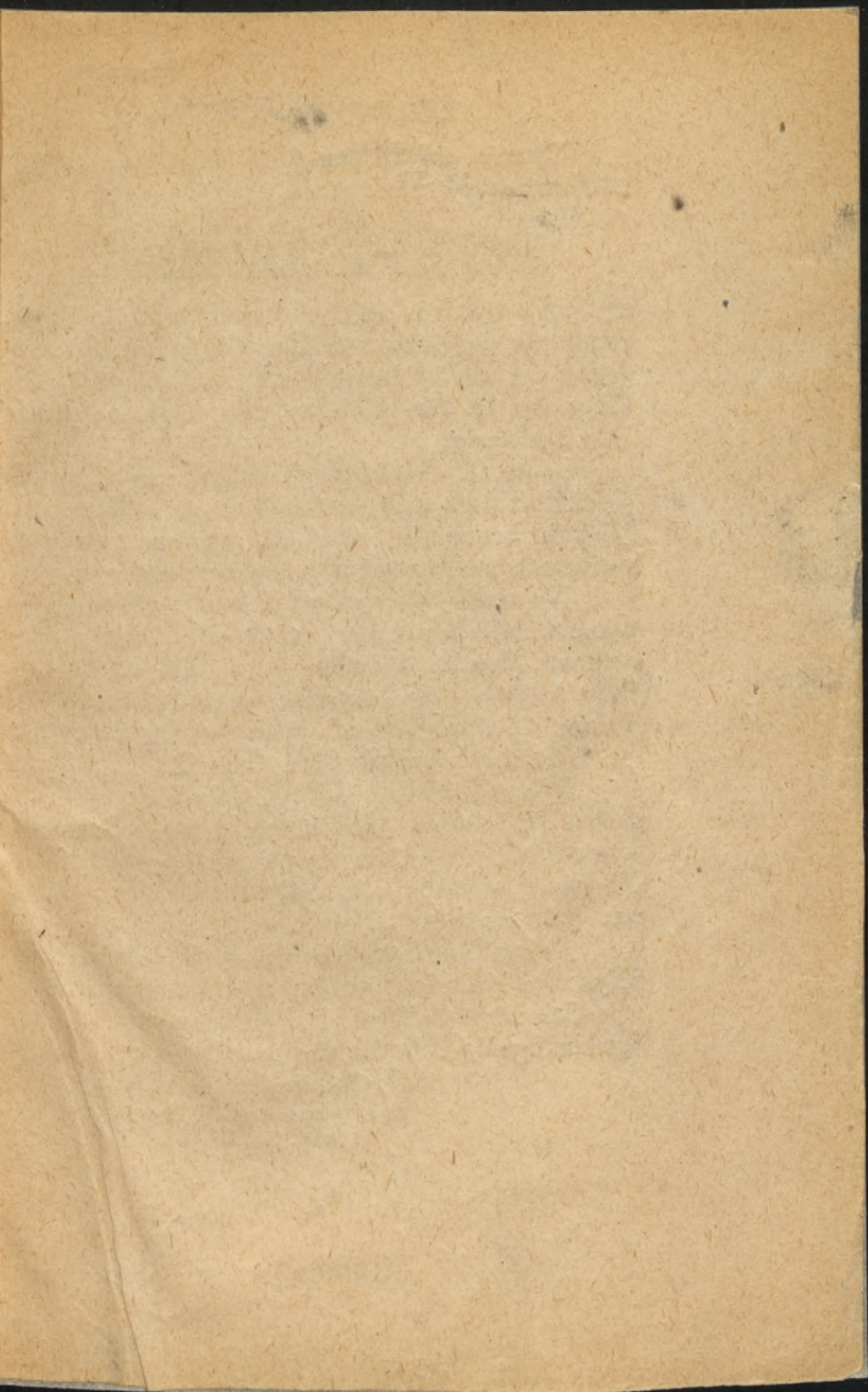
Woltermann hade genom den del han tagit i denna kärlekssaga, förlorat en god del af de principer, han förut haft. Bördens företräden sjönko ihop till intet, och alla de fördomar, som grundade sig på något så förkonstladt och galet som ett sköldemärke, förargade honom. Hvad värde hade egentligen det blå blodet?

Hos honom, som hos hundra andra unge män blef denna omständighet afgörande.

Mycket, som han aktadt högt och för hvilket han böjt knä, förvandlades till värdelösa, på falska föreställningar och dumma sedvänjor fotade fördomar.

Det är så revolutionära tankar födas — det är så vår högadel skapar demokrater. Ty ramlar blott en af de der yfverborna föreställningarna, så dröjer det ej länge, innan mera följer med. — —

SLUT.

Annälan.

Vi taga oss friheten fästa allmänhetens uppmärksamhet på vår nya edition

Novell-Biblioteket,

utgörande svenska originalarbeten, hufvudsakligast berättelser och skizzer af kända författare. Ett värderikt och lättläst innehåll utlovas, och skall det blifva oss en kär pligt att i allt tillgodose publikens fordringar.

Novellbiblioteket utkommer ej periodiskt men dock med successivt korta mellanrum i häftena, betingande efter sidornas antal ett pris, varierande mellan tjugufem öre och en krona.

Novellbiblioteket inledes med en spännande kriminalberättelse: "*Oskyldigt dömd*" af signaturen *Seante*. Derefter följer "*Bland bättre folk*" berättelse af *Janne Damm*, med förf. porträtt. Vidare "*Delsboligan*" af *Ryno* och nu 5:e serien — "*Konst och kärlek*" af *L. von H.*

Novellbibliotekets häften komma ej ut genom det vanliga: "fortsättning i nästa nummer" stypas. Hvarje häfte skall innehålla en fullständigt större berättelse, omväxlande med mindre skizzer, hufvudsakligast original.

Novellbiblioteket finnes till salu hos alla "Nya Boktryckeriets" ordentliga kommissionärer.

Och härmed helsa vi allmänheten ett hjertligt: "god morgon!" i förväntan på en liflig uppmuntran.

*"Novellbibliotekets" expedition,
Jakobsbergsgatan 19, Stockholm.*

Allm. Tel. 28 41.

1001850709

